

2019-03-01

Energi- och miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

Lokala säkerhetsnämndens vid Oskarshamns kärnkraftverk verksamhetsberättelse budgetåret 2018-01-01--2018-12-31

Verksamhetsberättelse i enlighet med förordningen med instruktion för lokala säkerhetsnämnder vid kärntekniska anläggningar (SFS 1981:10, 1988:810).

Lokala säkerhetsnämnden har haft följande sammansättning:

Ledamöter

Peter Wretlund (S), ordförande
Rigmor Eklind (S)
Joakim Rylín (S)
Svetlana Andelova (V)
Karl-Erik Gustavsson (L)
Ulf Sjöö (KD), vice ordförande
Eva-Marie Hansson (M)

Ersättare

Anton Holmgren (S)
Vakant (MP)
Andreas Jarlstråle (C)
Ingmar Hjalmarsson (V)
Mia Perlgård (L)
Per Tingström (KD)
Lennart Hellström (M)

Marknadschef Ted Lindquist, Oskarshamns kommun, har varit sekreterare i lokala säkerhetsnämnden.

Sammanträden

Säkerhetsnämnden har haft fyra protokollförda sammanträden under perioden: 23/3, 15/6, 28/9 och 19/12. Protokollen bifogas verksamhetsberättelsen.

OKG-information

Åldringsprogram

Ett åldringsprogram har alltid funnits, men fokus låg tidigare mer på modernisering efter beslutet om avveckling av två reaktorer så har nu åldringsfrågorna för anläggningar i drift kommit mer i fokus.

O 3 produktion

O3 passerade i december det gamla produktionsrekordet från 2016 och anläggningen kan därmed stoltsera med en årsproduktion på 11,1 miljarder kilowattimmar. Av dessa levererades 10,6 miljarder kilowattimmar klimateffektiv el till kund, vilket även det innebär ett nytt rekord.

Energitillgängligheten vid O 3 ligger på 82,1 % under året.

Årets revision pågick under tre intensiva veckor perioden 31/8 - 21/9. Framför allt genomfördes utbyte av styr- och reglerutrustning i ventilationssystem samt byte av oberoende nödhärdkylsystem utifrån kraven i genomförda stresstester. Åtgärder vidtogs även på grund av behov av utökad batterikapacitet från 2 timmar till 8 timmar för att hantera bortfall av växelström.

Arbets- och beteendesimulator

Inom ramen för arbetet med det företaget kallar Health Safety Security Environment har en arbets- och beteendesimulator byggts i Utbildningshuset. Simulatorens invigdes i maj 2018. En liknande simulator finns även på Ringhalsverket. Säkerhetsnämnden har besökt anläggningen i samband med ett sammanträde. Alla anställda ska få ta del av säkerhetsutbildningen. Den består av olika teoretiska arbetsstationer och praktiska moment. Det hela syftar till att undvika onödiga händelser. Företaget sätter säkerheten främst enligt VD:s uttalade vilja.

Avvecklingen O1 och O 2

Projekt segmentering och kapning av interna delar (SERIN) har pågått under året. Delarna ska därefter förvaras i bergrum på OKG i avvaktan på utbyggnad av SFR i Östhammar.

OKG:s styrelse beslutade i slutet på året om radiologisk nedmontering av O 1 och O 2 åren 2020-2028. Alternativet var att avvakta med O3 nedmontering till 2045.

Pågående omställningsprocess

I slutet på 2018 så har företaget 628 anställda. År 2020 ska man vara nere i 600 anställda utifrån att endast en anläggning är i operativ drift. Det så kallade Outplacement- kontoret har arbetat med cirka 88 anställda av de 123 som skulle sluta. 22 kvarstår i anställning, men kommer att lämna på naturlig väg. 12 har pausat sitt jobbsökande. Flera av dem är administrativ personal som har svårt att hitta nytt jobb. Fem söker aktivt jobb.

OKG AB märker ingen avmatning i söktrycket när de nyanställer personal.

SKB- information

Föreläggande från Strålsäkerhetsmyndigheten

SKB AB fick ett föreläggande från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) efter en inspektion 2014 då myndigheten uppfattade brister i förhållande till myndighetens kravbild. och en orsaksanalys togs fram av företaget. 2105 kom ett nytt föreläggande, Ett omfattande förbättrings – och åtgärdsprogram och förändringsarbete har genomförts för att hantera och åtgärda bristerna. 2016 gjordes en redovisning till SSM och 2017 bildade SKB en analysgrupp för säkerhetsledarskap. Fokus har legat på genomförande av beslutade åtgärder. Under året avslutades föreläggandeprocess med SSM som SKB AB har levt med i många år. Myndigheten anser att företaget har tagit tag i frågan och hanterat den på rätt sätt. Myndigheten konstaterar till slut ”SKB:s företagsledning har under 2017 och 2018 utvecklat sitt arbetssätt och har nu ett tydligt ägarskap över hela företagets verksamhet inklusive nödvändigt förbättringsarbete.”

Slutförvarsporcessen

Efter mark- och miljödomstolens yttrande i tillståndsporcessen för KBS-3 och de kompletteringar som begärts in kommer att innebära att slutförvarsporcessen kommer att drabbas av förseningar och SKB AB kommer att drabbas av kostnader. SKB ska komplettera underlaget kring främst kopparkorrosion. SKB ska lämna in ett fördjupat underlag senast 30 april 2019. SKB verkar även för en lösning i frågan om ansvar efter förslutning. En statlig utredning hanterar denna fråga.

Inom slutförvarssystemet ligger även frågan om utbyggd kapacitet vid mellanlagret Clab i Oskarshamn till en kapacitet på 11 000 ton. Företaget ser det som viktigt att processen fortskrider då Clab når sitt aktuella tillstånd om 8 000 tons mellanlagring runt 2023/24.

Kommunfullmäktige i Oskarshamns yttrande med tillstyrkan till regeringen rörande tillstånd för att bygga en inkapslingsanläggning för använt kärnbränsle (Klink) i anslutning till mellanlagret Clab ser SKB AB positivt på. Kommunens beslut är också positivt för den fortsatta slutförvarsporcessen

För närvarande finns 6 665 ton avfall för mellanlagring. Sluthärden från O 1 är mottagen i Clab. Bygget av ny ledningscentral för Clab med filtrerad ventilation pågick under 2018 och fortlöper enligt plan. Beräknas klart första kvartalet 2019. Förberedelser pågår för nya transportbehållare med större kapacitet för fler bränsleelement. Första leverans sker 2020.

Kapsellaboratoriet i Oskarshamn har under året varit i drift i 20 år och det har uppmärksamats.

Vidare har frågan om skyddsklassning av SKB AB:s kärnbränslefartyg M/S Sigrid engagerat lokala säkerhetsnämnden. Yttrade har lämnats till försvarsdepartementet. Yttrande har även lämnats av Östhammars kommun. Yttrandena stöder SKB AB:s uppfattning att Sigrid ska klassas som rörligt skyddsobjekt. Motioner till stöd för denna uppfattning har även väckts i riksdagen av ledamöter från Uppsala och Kalmar län.

Information från Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

Myndigheten har under året informerat om SSM:s referensgrupp avseende långsiktig kompetensförsörjning inom kärnteknikområdet med fokus på strålskyddet. Säkerhetsnämndens sekreterare har medverkat i referensgruppen. I sin rapport till regeringen konstaterar SSM att det saknas en enhetlig strålsäkerhetsbransch och olika kunskapsområden är spridda inom flera vetenskapliga grenar. Vidare konstaterar myndigheten att kompetensförsörjningssystemet inom strålsäkerhetsområdet behöver stärkas om dagens och framtidens behov av kompetens ska mötas. Ett antal samhällskritiska forskningsområden är i dag underfinansierade och utbildningar inom strålsäkerhet är hotade. Det är en av de avgörande anledningarna till sårbarheten inom kompetensförsörjningssystemet. För att komma till rätta med problemen bedömer SSM att kompetensförsörjningssystemet behöver förstärkas.

Vidare har myndigheten informerat om arbetet med nya beredskapszoner. SSM föreslår regeringen en inre beredskapszon på ungefär fem kilometer, en yttre beredskapszon på ungefär 25 kilometer och ett kompletterande planeringsavstånd på 100 km runt kärnkraftverken. Kring Clab föreslår SSM ett planeringsavstånd med en utsträckning på två kilometer.

SSM konstaterar även att RDS- varningssystemet inte är funktionellt och kostar för mycket i investering och drift. Systemet bör därför avskaffas. Utomhustyfoner är däremot värdefulla för utomhuslarmning. I övrigt bör mobiltelefoner användas i stället. Frågan ska nu utredas vidare.

Myndigheten har även informerat om den samlad strålsäkerhetsvärdering vid Oskarshamnsverket. Granskningen konstaterar inga allvarliga brister utan stabil drift. SSM konstaterar dock fortsatt återkommande bränsleskador i likhet med Forsmark 3. Troligen rör det sig om små skräppartiklar som fastnar i systemet. Därför byts kapslarna ut. Myndigheten fastslår därför att OKG behöver ha fortsatt fokus på stabil drift av O 3 och bränsleskadorna samt på implementeringen av åldringsprogrammet. Vidare konstaterar myndigheten att OKG har förutsättningar att även uppfylla de krav på oberoende härdkylning som gäller för fortsatt drift till 2020. Miljökvalificering vid O 3 är generellt god och inga identifierade brister finns efter granskningen.

Information om Riksarkivets brevledes arkivinspektion av de lokala säkerhetsnämnderna

Riksarkivet har genomfört en så kallad brevledes inspektion av säkerhetsnämndens arkivvård. Ett yttrande har lämnats till arkivmyndigheten i samråd med kommunalförbundet Sydarkivera som sköter kommunens arkivfunktion där även säkerhetsnämndens arkivalier ingår.

Granskning har gjorts av samtliga lokala säkerhetsnämnder. Samråd har därför även skett med övriga säkerhetsnämnder.

Riksarkivet har sedermera beslutat om ett så kallat föreläggande efter inspektionen. Ett svar på föreläggandet har lämnats till Riksarkivet. Vidare har säkerhetsnämnden även antagit dels klassificeringsstruktur, dels gallringsplan för säkerhetsnämnden. Samråd har skett med kommunens arkivansvariga på kommunalförbundet Sydarkivera och övriga kärnkraftskommuner och säkerhetsnämnder. Riksarkivet har därefter avskrivit ärendet.

Nationellt och internationellt samarbete

Styrelsen för Kärnkraftkommunernas Samarbetsorgan (KSO) har haft sammanträden den 8 mars, 31 maj och 27 september. Noteras att under året har KSO lämnat skrivelse till riksdagen, regeringen, energi- och miljödepartementet och SSM rörande slutförvarsprocessen. KSO har bland annat påtalat vikten av att frågan inte hamnar i någon form av malpåse utan blir föremål för fortsatt beredning och regeringsbeslut. I oktober 2018 ägde även ett möte rum med tjänstemannagruppen i som bereder ärendet till regeringen.

Årsmötet med det europeiska nätverket för kommuner med kärntekniska anläggningar, GMF, ägde rum den 13/11 i Wien i samband med IAEA- konferensen ”Stakeholder Involvement” den 12/11 - 16/11. Konferensen handlade om delaktighet i slutförvarsprocessen i olika länder. 25 länder deltog och totalt cirka 95 deltagare. Ett dokument från konferensen med slutsatser finns. Dokumentet bygger i sin tur på ett möte med tillsynsmyndigheter från berörda länder. I det sammanhanget noterades med förvåning att Strålsäkerhetsmyndigheten och de svenska erfarenheterna inom området saknades på grund av att myndigheten inte hade deltagit i erfarenhetsutbytet med sina systemmyndigheter i andra kärnkraftsländer.

GMF medverkar även i EU- Kommissionen nätverk för kärnkrafts-och energifrågor i Europa, ENEF, och i ett par internationella projekt.

Revision

Säkerhetsnämndens ekonomiska redovisning granskas av Oskarshamns kommuns auktoriserade revisorer Öhrlings Pricewaterhouse Coopers.

Information

En gemensam informationsbroschyr finns för de lokala säkerhetsnämnderna vid Barsebäcksverket, Ringhalsverket, Forsmarksverket och Oskarshamnsverket.

Information om nämndens verksamhet och kärnenergiberedskapen finns på Oskarshamns kommuns hemsida.

Säkerhetsnämnden har använt reklamradio som en kanal för att informera om säkerhetsnämndens verksamhet. Syftet är att nå ut med information om nämndens verksamhet till delvis nya målgrupper..

Avtackning av Peter Wretlund som säkerhetsnämndens ordförande

Vid säkerhetsnämndens och mandatperiodens sista sammanträde avtackades Peter Wretlund som säkerhetsnämndens ordförande efter 15 år. Peter Wretlund invaldes i den lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk för första gången redan 1992. Då som suppleant/ersättare för att 1999 utses till ledamot i säkerhetsnämnden. som ny ordförande i kommunstyrelsen och nytt kommunalråd förordnade regeringen honom som ordförande i säkerhetsnämnden fr. o. m. 2003.

LOKALA SÄKERHETSNÄMNDEN VID OSKARSHAMNS KÄRNKRAFTVERK

Peter Wretlund
ordförande

Ted Lindquist
sekreterare

Bilagor:

-Lokala säkerhetsnämndens protokoll 2018-03-23, 2018-06-15, 2018-09-28 och 2018-12-19.